

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) za rok budżetowy 2019

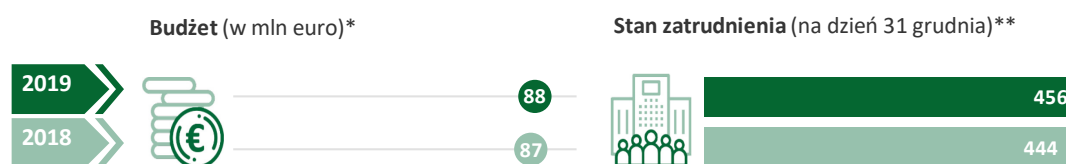
wraz z odpowiedziami Urzędu

Wstęp

01 Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (zwany dalej „Urzędem” lub „EFSA”) z siedzibą w Parmie został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002¹. Główne zadania Urzędu obejmują dostarczanie informacji naukowych będących podstawą do przygotowywania prawodawstwa Unii w dziedzinie żywności i jej bezpieczeństwa oraz gromadzenie i analizę danych umożliwiających określanie i kontrolę obszarów ryzyka, a także informowanie o nich w sposób niezależny.

02 Na *rys. 1* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu².

Rys. 1 – Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

* Dane dotyczące budżetu są oparte na łącznej kwocie środków na płatności dostępnych w danym roku budżetowym.

** W stanie zatrudnienia uwzględniono urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych, a także oddelegowanych ekspertów krajowych, nie uwzględniono natomiast pracowników tymczasowych ani konsultantów.

Źródło: skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za rok budżetowy 2018 oraz wstępne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2019; dane dotyczące stanu zatrudnienia przekazane przez Urząd.

Informacje leżące u podstaw poświadczenia wiarygodności

03 Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Urząd systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza informacji przekazanych przez kierownictwo Urzędu.

¹ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

² Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.efsa.europa.eu.

Poświadczenie wiarygodności przedstawione przez Trybunał Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – Sprawozdanie niezależnego kontrolera

Opinia

04 Trybunał zbadał:

- a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe³ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁴ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2019 r.,
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań, zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

05 W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2019 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

³ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁴ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

06 W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2019 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

07 W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2019 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Podstawa wydania opinii

08 Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej (ISA) i kodeksami etyki oraz Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI) wydanymi przez INTOSAI. Obowiązki Trybunału wynikające z tych standardów opisano bardziej szczegółowo w części sprawozdania dotyczącej zadań Trybunału. Trybunał jest niezależny w rozumieniu Kodeksu etyki zawodowych księgowych wydanego przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (tzw. kodeksu IESBA) oraz wymogów etycznych mających znaczenie w kontekście prowadzonych przez niego kontroli i wywiązuje się z innych obowiązków etycznych zgodnie z tymi wymogami i kodeksem IESBA. Trybunał uważa, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania niniejszej opinii.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

09 Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminu finansowego Urzędu kierownictwo Urzędu odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania

finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Zadania te obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo Urzędu odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do tych sprawozdań. Kierownictwo Urzędu ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

10 Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Urzędu do kontynuacji działalności. Odpowiada też za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności, chyba że zamierza zlikwidować jednostkę lub zaprzestać działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaprzestania działalności.

11 Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Urzędu.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdań finansowych i transakcji leżących u ich podstaw

12 Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Urzędu nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń Urzędu oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

13 Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej lub państw współpracujących i ocenia stosowane przez Urząd procedury poboru opłat i ewentualnych innych dochodów.

14 Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Badanie to obejmuje wszystkie kategorie płatności (w tym płatności z tytułu nabycia aktywów) z wyjątkiem zaliczek w chwili ich wypłaty. Zaliczki bada się po przedstawieniu przez odbiorcę środków uzasadnienia ich właściwego wykorzystania oraz po przyjęciu tego uzasadnienia przez Urząd na drodze rozliczenia danej zaliczki, w tym samym roku lub w latach kolejnych.

15 Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej (ISA) i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI) Trybunał stosuje profesjonalny osąd i zachowuje zawodowy sceptycyzm przez cały okres trwania kontroli. Ponadto Trybunał:

- identyfikuje i ocenia ryzyko wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń w sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej, a także opracowuje i przeprowadza procedury kontroli w odpowiedzi na to ryzyko oraz uzyskuje dowody kontroli, które stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia lub niezgodności jest wyższe, jeśli takie zniekształcenie lub niezgodność wynika z nadużycia, a nie z błędu, ponieważ nadużycie może wiązać się ze złą wiarą, fałszerstwem, umyślnymi zaniechaniami, podaniem fałszywych informacji lub obejściem kontroli wewnętrznych;
- dąży do zrozumienia systemu kontroli wewnętrznej istotnego w kontekście prowadzonej przez siebie kontroli, tak by wypracować procedury kontroli stosowne do okoliczności, nie zaś w celu wydania opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznych;
- ocenia stosowność przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych i jednoznacznych informacji podanych przez kierownictwo;
- wydaje opinię na temat tego, czy kierownictwo właściwie prowadziło rachunkowość przy założeniu kontynuacji działalności, oraz, na podstawie uzyskanych dowodów kontroli, ocenia, czy występuje istotny poziom niepewności w odniesieniu do zdarzeń lub uwarunkowań, które mogą podać w istotną wątpliwość zdolność Urzędu do kontynuowania działalności. Jeśli Trybunał stwierdzi, że taki poziom niepewności istnieje, ma obowiązek zwrócić uwagę w swoim sprawozdaniu na odpowiednie informacje w sprawozdaniu finansowym bądź – jeśli takie informacje są nieprawidłowe – zmodyfikować swoją opinię. Wnioski Trybunału opierają się na dowodach kontroli uzyskanych do momentu sporządzenia sprawozdania. Przyszłe

zdarzenia lub okoliczności mogą jednak spowodować, że jednostka zaprzestanie kontynuowania działalności;

- o ocenia ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym przedstawione w nim informacje, a także orzeka, czy sprawozdanie to odzwierciedla transakcje i zdarzenia leżące u jego podstaw w sposób zapewniający rzetelną prezentację;
- o uzyskuje wystarczające i odpowiednie dowody kontroli dotyczące sytuacji finansowej Urzędu, pozwalające wyrazić opinię na temat sprawozdania finansowego i transakcji leżących u jego podstaw. Trybunał odpowiada za kierowanie kontrolą, jej nadzór oraz wykonanie. Spoczywa na nim wyłączna odpowiedzialność za opinię pokontrolną;
- o uwzględnił – w stosownych przypadkach – wyniki badania sprawozdania finansowego Urzędu przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 70 ust. 6 rozporządzenia finansowego UE.

Trybunał informuje kierownictwo m.in. o planowanym zakresie i terminach przeprowadzenia kontroli, jak również o istotnych ustaleniach, w tym o wszelkich poważnych uchybieniach w systemie kontroli wewnętrznej wykrytych w trakcie kontroli. Spośród kwestii zgłoszonych Urzędowi Trybunał wskazuje te, które miały największe znaczenie w kontroli sprawozdania finansowego za bieżący okres i które w związku z tym określane są mianem kluczowych obszarów badania. Trybunał opisuje te kwestie w swoim sprawozdaniu, chyba że przepisy prawa zakazują podania ich do wiadomości publicznej bądź jeśli, w niezmiernie rzadkich przypadkach, Trybunał stwierdzi, że dana kwestia nie powinna zostać poruszona w sprawozdaniu, ponieważ można racjonalnie założyć, że negatywne konsekwencje takiego kroku przewyższą korzyści dla interesu publicznego.

16 Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

Uwaga dotycząca legalności i prawidłowości transakcji

17 W marcu 2019 r. Urząd ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia na usługi świadczone przez wykwalifikowanego lekarza w celu podpisania umowy ramowej o szacunkowej łącznej wartości 700 000 euro. Zaproszenie do składania ofert oraz specyfikację techniczną opublikowano wyłącznie w języku włoskim, a w ogłoszeniu o zamówieniu nie przewidziano możliwości wystąpienia przez oferentów o specyfikację techniczną w innym języku UE. Językiem roboczym EFSA jest język angielski. Mimo to w specyfikacji technicznej zawarto wymóg, aby oferent zapewnił świadczenie usług przez lekarza medycyny znającego język włoski na poziomie zaawansowanym,

natomiast język angielski – tylko na poziomie średnio zaawansowanym wyższym. Ponadto jednym z wymogów było zapewnienie usług świadczonych przez pielęgniarza lub pielęgniarkę znających język włoski na poziomie zaawansowanym, język angielski zaś jedynie na poziomie średnio zaawansowanym. Do Urzędu wpłynęła tylko jedna oferta złożona przez przedsiębiorstwo z siedzibą we Włoszech, które było także wykonawcą w ramach poprzedniej umowy ramowej na świadczenie usług medycznych.

Opublikowanie specyfikacji technicznej wyłącznie w języku włoskim spowodowało powstanie nieuzasadnionej przeszkody w otwarciu zamówienia publicznego na konkurencję.

Zważywszy że językiem roboczym Urzędu jest język angielski, znajomość języka angielskiego przez lekarza i pielęgniarza / pielęgniarkę powinna być wymagana na takim samym poziomie jak znajomość języka włoskiego, tak aby umowa odpowiadała przeznaczeniu zamierzonemu przez instytucję zamawiającą.

Uchybienie to nie ma wpływu na legalność ani prawidłowość powiązanych płatności.

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

18 Przegląd działań podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w **załączniku**.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczy Alex Brenninkmeijer, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 22 września 2020 r.

W imieniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner Lehne
Prezes

Załącznik – Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Działania podjęte w odpowiedzi na uwagi Trybunału (zrealizowane / w trakcie realizacji / niepodjęte / brak danych lub nie dotyczy)
2017	Istnieje potrzeba wzmocnienia niezależności księgowego Urzędu poprzez przesunięcie go pod zwierzchnictwo dyrektora Urzędu (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	niepodjęte

ODPOWIEDZI URZĘDU

1. Urząd potwierdza, że otrzymał sprawozdanie bez zastrzeżeń z kontroli Trybunału Obrachunkowego. EFSA z zadowoleniem przyjmuje opinie bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń.

17. Język angielski jest językiem roboczym EFSA, w związku z czym wszystkie dokumenty wydawane przez Urząd są w języku angielskim. Ma to również zastosowanie do dokumentów przetargowych i umownych, z wyjątkiem procedur i postępowań dotyczących usług, dostaw lub prac, w przypadku których znajomość języka włoskiego ma zasadnicze znaczenie dla świadczenia usług. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku procedury wyboru usług lekarskich, jak wykazano w dokumentach dotyczących zamówienia. Ogłoszenie o zamówieniu dotyczące tej procedury zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym, a oferty można było składać we wszystkich językach urzędowych. Ponadto fakt, że wymogi językowe w ramach tej procedury naboru były bardziej rygorystyczne w stosunku do języka włoskiego niż angielskiego, wynika z technicznego charakteru obowiązków, które mają być wykonywane w języku włoskim (np. analiza wyników badań laboratoryjnych, kontakty z właściwymi organami włoskimi). Aby uniknąć potencjalnych podobnych problemów w przyszłości, zespół ds. zamówień publicznych EFSA dołączy notę do dokumentacji, w której przedstawi uzasadnienie, w przypadku gdy zaproszenie nie zostanie opublikowane w języku angielskim. Etap ten zostanie również uwzględniony w wytycznych w sprawie dotacji i zamówień publicznych.

18. Aby zapewnić niezależność księgowego, wymóg formalny określony w rozporządzeniach finansowych EFSA przekłada się na następującą rzeczywistość EFSA: Zarząd EFSA mianował obecnego księgowego w 2008 r. Księgowy podlega kierownikowi działu usług biznesowych. W celu zapewnienia niezależności funkcjonalnej księgowego w procedurze oceny wyników, kierownik działu usług biznesowych pełni funkcję oceniającą, a przewodniczący komisji audytowej – zatwierdzającą. Księgowy może w dowolnym czasie zostać tymczasowo lub bezterminowo zawieszony w wykonywaniu obowiązków przez zarząd.

PRAWA AUTORSKIE

© Unia Europejska, 2020.

Polityka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystywania dokumentów jest realizowana na podstawie [decyzji Trybunału nr 6/2019](#) w sprawie polityki otwartych danych oraz ponownego wykorzystywania dokumentów.

O ile nie wskazano inaczej (np. nie zamieszczono szczegółowych adnotacji o prawach autorskich), treści Europejskiego Trybunału Obrachunkowego będące własnością UE objęte są licencją [Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe \(CC BY 4.0\)](#). Oznacza to, że ponowne wykorzystanie jest dozwolone, pod warunkiem że dokumenty zostaną odpowiednio oznaczone i zostaną wskazane dokonane w nich zmiany. W przypadku ponownego wykorzystania niedozwolone jest zmienianie oryginalnego znaczenia albo przesłania dokumentów. Trybunał nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek konsekwencje ponownego ich wykorzystania.

Jeżeli konkretna treść wskazuje na możliwą do zidentyfikowania osobę fizyczną – tak jak w przypadku zdjęć, na których widoczni są pracownicy Trybunału – lub zawiera prace stron trzecich, wymagane jest zweryfikowanie dodatkowych praw autorskich. W takim przypadku uzyskanie zezwolenia na ponowne wykorzystanie określonej treści unieważnia wspomniane wcześniej zezwolenie ogólne. Powinny być w nim wyraźnie opisane wszelkie ograniczenia dotyczące wykorzystania treści.

W celu wykorzystania lub powielenia treści niebędącej własnością UE może być konieczne wystąpienie o zgodę bezpośrednio do właścicieli praw autorskich.

Oprogramowanie lub dokumenty objęte prawem własności przemysłowej, takie jak patenty, znaki towarowe, wzory użytkowe, znaki graficzne i nazwy, nie są objęte polityką Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystania i nie jest udostępniana licencja na nie.

Na stronach internetowych instytucji Unii Europejskiej dostępnych w domenie europa.eu zamieszczane są odsyłacze do stron zewnętrznych. Trybunał nie kontroluje ich zawartości i w związku z tym zachęca użytkowników, aby we własnym zakresie zapoznali się z polityką ochrony prywatności i polityką w zakresie praw autorskich obowiązującymi na tych stronach.

Znak graficzny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Znak graficzny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nie może być wykorzystywany bez uprzedniej zgody Trybunału.